

Dokładna data wybudowania pałacu nie jest znana, szacuje się że jego początki sięgają II połowy XIV w., natomiast pierwsza wzmianka na jaką natrafiono na temat tej średniowiecznej budowli pochodzi z 1386 r. Historia podaje że niedługo później - drewniany wówczas dworek - zakupił Eryk z Winsen, franciszkanin i pierwszy biskup przemyski choriąc się w ten sposób przed najazdem tatarskim. U podstaw tej decyzji legło zapewnienie bezpieczeństwa dla dworu biskupiego, gdyż u schyłku XIV w. Krosno znajdowało się z dala od szlaku najazdów i posiadało dosyć dobrze rozbudowany system murów obronnych.

Następcy Eryka rozbudowali dwór w którym znajdowała się kaplica p.w. św. Krzyża oraz sala konferencyjna. Odkryte źródła pisane informują, że w 1524 r. schronił się w nim biskup przemyski, ratując się w ten sposób przed najazdem Tatarów. Rok później do Krosna sprowadzono najcenniejsze przedmioty, pisma i dokumenty z kurii przemyskiej.

Drewniany dwór nabrał cech pałacowych dopiero po poważniejszych pracach budowlanych za czasów biskupa Stanisława Tarły, wtedy też stała się budowlą murowaną. Od końca XIV do początku XVII w. pełnił funkcję rezydencji biskupów przemyskich podczas gdy w 1626 r. biskup Achacy Grochowski przekazał go w użytkowanie kapitulie przemyskiej.

Kilka lat później w 1630 r. za pełnomocnictwem kurii biskupiej dwór został sprzedany kasztelanowej połanieckiej Zofii z Ligęzów Skotnickiej, która zobowiązała się nie przeznaczać budynku do celów świeckich. W niedługim czasie po pożarze Krosna w 1638 r., kiedy to pałac spłonął; w latach 1638-46 nowa właścicielka dokonała remontu oraz rozbudowy budowli m.in. o piętrowe skrzydło zachodnie czy też przesklepioną sień przejazdową prowadzącą na dziedziniec a elewację frontową ozdobiono kartuszami herbowymi Jana Skotnickiego i jego żony Zofii Skotnickiej oraz płaskorzeźbą Chrystusa Króla. Warto też zwrócić uwagę na portal bramy ujęty dwoma pilastrami dźwigającymi trójkątny przyczółek z figurą Chrystusa Króla w niszy środkowej. Budynek został następnie przekazany Kolegium Rorantystów w których posiadaniu był do 1775 r.

W roku 1777 pałac został wydzierżawiony CK Urzędowi magazynu, a 40 lat później na parterze umieszczono warsztat tkacki. W 1841 roku nowym właścicielem posiadłości stał się Józef Dembowski, kotlarz z Przemyśla, który zakupił ją od ówczesnego proboszcza krośnickiego ks. Franciszka Strusia. Nowy gospodarz zamieszkał w pałacu oraz umieścił w nim pracownię kotlarską. W 1873 r., pałac za kwotę szczęście tysięcy złotych stał się własnością miasta od tego czasu wielokrotnie jeszcze zmieniał przeznaczenie i właścicieli. Mieściły się w nim m.in. Urząd Podatkowy, seminaria nauczycielskie czy koszary wojskowe.

Od 1954 roku pałac jest siedzibą Muzeum, początkowo społecznego, zorganizowanego przez PTTK, które od 1958 r. stało się instytucją państwową pod nazwą Muzeum w Krośnie. W latach 1987-1995 przeprowadzono gruntowny remont obiektu i dobudowano nowe wschodnie skrzydło. W latach późniejszych muzeum to jeszcze dwukrotnie zmieniło swoją nazwę na Muzeum Okręgowe (1975) i Muzeum Podkarpackie (2000).

Obecnie mieści się tutaj Muzeum Podkarpackie słynące z największej i najbogatszej w Europie kolekcji lamp naftowych. Mimo że budynek od długiego czasu nie jest rezydencją biskupią to ze względu na jego przeszłość do dnia dzisiejszego nazywany jest pałacem biskupim...

[Muzeum Podkarpackie w Krośnie](#)

ul. Piłsudskiego 16

38-400 Krosno

tel. 13 4321376

fax. 13 4324301

Tekst przygotowany w oparciu o materiały:

T. Budziński, "Zamki i Pałace Polski Południowo - Wschodniej", wyd. Libri Ressovienses, Rzeszów 1998.

www.muzeum.krosno.pl

www.miasteria.pl ___ www.krosno.pl